

JAARPROGRAMMA DUURZAAMHEID GEMEENTE MIDDEN- DRENTHE 2026

GEMEENTE
MIDDEN-DRENTHE

INLEIDING

Voor u ligt het Jaarprogramma Duurzaamheid 2026 van de gemeente Midden-Drenthe. In dit Jaarprogramma zijn alle projecten, taken en acties beschreven die we in 2026 op duurzaamheidsgebied uitvoeren. Dit doen we niet alleen, maar in nauwe samenwerking met onze partners. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de energiecoöperaties uit onze gemeente, het Dorpenoverleg Midden-Drenthe, netbeheerders, woningbouwcorporaties, LTO afdeling Midden-Drenthe, andere overheden en natuurlijk onze inwoners en ondernemers.

Duurzaamheidsvisie

In 2020 heeft de gemeenteraad de Duurzaamheidsvisie van de gemeente Midden-Drenthe vastgesteld. De Duurzaamheidsvisie is aan de hand van een breed participatieproces in samenwerking met inwoners, ondernemers, (maatschappelijke) organisaties en andere overheden opgesteld. In totaal hebben ruim 700 personen input gegeven voor de visie.

Het hoofddoel van de Duurzaamheidsvisie is om in 2050 energieneutraal te zijn en in 2030 al minimaal 50% CO2 reductie te realiseren. Om dit doel te bereiken zetten we in op de volgende vier thema's en uitgangspunten:

Uitgangspunten	Thema's
• Verduurzaming is betaalbaar en behapbaar • Opbrengsten houden we zoveel mogelijk in de regio • Met elkaar en lokaal • Integraliteit en koppelkansen met andere ontwikkelingen	• Duurzame Elektriciteit • Duurzame Warmte & energiebesparing • Circulaire Economie • Voedsel

Monitor Duurzaamheidsvisie

In 2025 is een uitgebreide tussenevaluatie gemaakt van de doelstellingen uit de Duurzaamheidsvisie. Dit is de Monitor Doelen Duurzaamheidsvisie Gemeente Midden-Drenthe. Hierbij is gekeken naar de voortgang van de doelen in de periode 2020 t/m 2024. Beeld is dat er veel bereikt is, maar dat we ook nog veel stappen moeten zetten om alle doelen te kunnen halen. Deels hebben we daar zelf invloed op (bijvoorbeeld behalen RES doelen), maar voor een ander belangrijk deel ligt dit ook grotendeels buiten onze invloedssfeer. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan netcongestie en de regels omtrent natuurvriendelijk isoleren. In dit Jaarprogramma zijn de belangrijkste ontwikkelingen en knelpunten beschreven. Met de projecten en acties uit het Jaarprogramma 2026 zetten we verder in om de doelen van de Duurzaamheidsvisie te behalen. De monitor van de Duurzaamheidsvisie is terug te vinden via <https://open.middendrenthe.nl/openbare-informatie/beleids-en-visiedocumenten>.

*“Midden Drenthe verduurzamen,
Dat doen we samen!”*

ONTWIKKELINGEN

Netcongestie: Het elektriciteitsnet raakt steeds voller, waardoor het moeilijker wordt om nieuwe woningen, bedrijven, elektrische mobiliteit en zonne-energieprojecten aan te sluiten. Landelijk krijgen defensieprojecten voorrang, terwijl netbeheerders kampen met personeelstekorten en stijgende kosten. Dit vertraagt uitbreidingen van het net en heeft gevolgen voor woningbouw, economische ontwikkeling en verduurzaming. We blijven de ontwikkelingen nauwgezet volgen en zijn aangehaakt bij provinciale overleggen met andere overheden en de netbeheerders.

Maatschappelijke Tender Zonneparken: In 2025 heeft een onafhankelijke commissie een selectie gemaakt van de beste zonneparkinitiatieven waarmee de RES ambitie voor zon-op-land kan worden behaald. Drie initiatiefnemers hebben groen licht gekregen voor verdere uitwerking. Vooral het plan bij Klatering leidt tot weerstand in de omgeving en discussie in de raad. Op verzoek van de raad heeft de Rekenkamer een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar het tenderproces. Na de zomerperiode wordt het onderzoek (opnieuw) behandeld in de raad.

Doelen Regionale Energiestrategie (RES): De regionale afspraken voor duurzame energieopwekking staan onder druk door netcongestie, vertragingen in de maatschappelijke tender, moeilijkheden om 50% lokaal eigendom te realiseren en het afnemend draagvlak voor zon-op-land onder inwoners. Een korte termijn oplossing ligt niet direct voorhanden. Het blijft belangrijk om contact te houden met alle betrokken stakeholders zoals netbeheerders, initiatiefnemers, energiecoöperaties en andere overheden.

Warmtenet: Midden-Drenthe onderzoekt samen met Assen en Hoogeveen de mogelijkheden voor een warmtenet vanuit Attero in Beilen. Het project kent nog veel onzekerheden en financiële risico's, maar kan ook voorzien in een stabiele warmtevoorziening voor een groot deel van Beilen. Het komende jaar zal er meer duidelijkheid ontstaan rondom de business case voor het project.

Soortenmanagementplan en lokale isolatieopgave: Op dit moment zijn we bezig met het ontwikkelen van het SMP. Dit plan is bedoeld om natuurvriendelijk isoleren gemakkelijker en goedkoper te maken voor woningeigenaren. Nu is daar een omgevingsvergunning voor nodig en moet een expert bepalen of er beschermde diersoorten aanwezig zijn. Dit plan is halverwege 2028 afgerond. Tot deze periode mag 6% van woningen /gebouwen binnen een bepaalde CBS buurt worden geïsoleerd. Dit staat op gespannen voet met de isolatieopgave die we als gemeente hebben en de isolatiesubsidie die in deze periode zijn beslag gaat krijgen. Vanuit het rijk hebben we daar ongeveer €5 miljoen voor gekregen. De komende tijd zetten we in op gerichte voorlichting over beide onderwerpen en hoe dit zich tot elkaar verhoudt.

Week van Ons Eten: In 2026 hebben we een primeur. We verzorgen dan in samenwerking met de provincie Drenthe de landelijke opening van de Week van Ons Eten. Deze week draait om het bewust maken van ons eten en het versterken van de verbinding tussen boer en burger. Lokaal eten staat hierbij centraal.

Leeswijzer

Op de volgende bladzijden treft u per thema overzichten aan van de projecten, taken en acties die we op duurzaamheidsgebied gaan uitvoeren. Bij elk project is een korte omschrijving gegeven, welke partij de trekker is, welke organisaties betrokken zijn en wat de doorloop tijd is.

Vervolgens is een financiële paragraaf opgenomen, waarin is aangegeven welke middelen beschikbaar zijn en op welke manier we ze gaan inzetten.

PROJECTEN DUURZAME ELEKTRICITEIT

Nr.	Titel	Omschrijving	Wie	Partners	Planning
1.1	Stimuleren zon-op-dak bij particulieren	Via het Drents Energieloket kunnen inwoners onafhankelijke informatie krijgen over de aanschaf en financiering van zonnepanelen en andere verduurzamingsmaatregelen zoals isolatie.	Drents Energieloket	Gemeente	Doorlopend
1.2	Maatschappelijke Tender zonne-energie	Via de Maatschappelijke Tender hebben we de beste plannen geselecteerd voor het ontwikkelen van grootschalige zonnepark-initiatieven in de gemeente. Dit op basis van het Convenant Lokaal Eigendom Midden-Drenthe. Eind 2024 is de Tender opengezet. Begin 2025 heeft de beoordeling van de ingediende plannen plaatsgevonden. Dat is in mei 2025 bekendgemaakt. Drie projecten kunnen starten met het participatietraject en de omgevingsvergunning (BOPA) aanvragen. Voor de omgevingsvergunning is advies van de raad nodig.	Gemeente	In de voorbereiding: Energiecoöperaties, Dorpenoverleg Midden-Drenthe, Enexis Beheer, provincie Drenthe	2023-2026
1.3	Aanpak netcongestie	De pMIEK 2.0 (Provinciaal Meerjaren Investeringsplan Energie en Klimaat) is afgerond en is vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 28 januari 2025. Daarna start de tweejaarlijkse cyclus voor pMIEK weer en om te komen tot pMIEK 3.0. Ook maken we met andere gemeenten en netbeheerder Enexis afspraken over de uitbreiding van het middenspanningsnet. Inschatting is dat er rond 2030 weer voldoende capaciteit zou moeten zijn voor afname en teruglevering van elektriciteit.	Provincie	Drentse gemeenten, Enexis Beheer, Tennet	Doorlopend
1.4	Pilot hogere erfmolens	We nemen deel aan een Drentse proef met hogere erfmolens. Samen met drie andere gemeenten onderzoeken we de mogelijkheden voor kleine windmolens op boerenerven met een maximale hoogte van 25 meter. Voorheen waren erfmolens toegestaan tot 15 meter hoog. In onze gemeente hebben vijf agrarische ondernemers.	Gemeente	Provincie, andere Drentse gemeenten, agrariërs, maatschappelijke partners.	2023-2026

in 2023 een aanvraag gedaan om mee te doen aan deze proef. Alle aanvragen zijn goedgekeurd. Inmiddels zijn twee molens gebouwd en in gebruik. Het onderzoek naar het draagvlak onder omwonenden is in het najaar van 2025 afgerond. In het voorjaar van 2026 ontvangen wij het definitieve rapport. In de loop van 2026 nemen we een besluit over het vervolg van de proef. Als er beleid komt voor hogere erfmolens, kunnen deelnemers een definitieve vergunning aanvragen. Komt er geen beleid, dan moeten de geplaatste molens na afloop van de proef worden verwijderd.

1.5	Gebiedsvisie ETP Wijster	Er is voor het gebied een scenariostudie uitgevoerd. Deze studie helpt bij het ontwikkelen van een toekomstvisie voor het gebied. Dit wordt gedaan in samenwerking met de provincie. De provincie voert momenteel aanvullend onderzoek uit dat eveneens bijdraagt aan de ontwikkeling van deze toekomstvisie.	Attero, provincie en gemeente	Attero, provincie en gemeente	2025, doorlopend
1.6	Uitvoeren Openbaar Verlichtingsplan	Per 1 januari 2026 verlengen we het bestaande contract met Vattenfall voor een periode van twee jaar. De geleverde elektriciteit is 100% duurzaam. Voor de levering van het aardgas geldt dat dat uitgestoten broeikasgassen worden gecompenseerd.	Gemeente	Attero, provincie en gemeente	Doorlopend
1.7	Energie inkoop gemeentelijke gebouwen en objecten	Bij vervangingen of nieuw te plaatsen lichtmasten wordt LED verlichting toegepast met dim-optie. Voor de komende periode worden grootverbruikers en kwiklampen versneld vervangen door LED en wordt rekening gehouden met het beperken van lichtvervuiling.	Gemeente		2026 en verder
1.8	Energie Efficiënte Overheid	Vanaf 2026 zijn overheidsinstanties verplicht minder energie te verbruiken voor hun gebouwen, processen en vervoer. In 2026 maken we hier een plan van aanpak voor.	Gemeente		2026 en verder

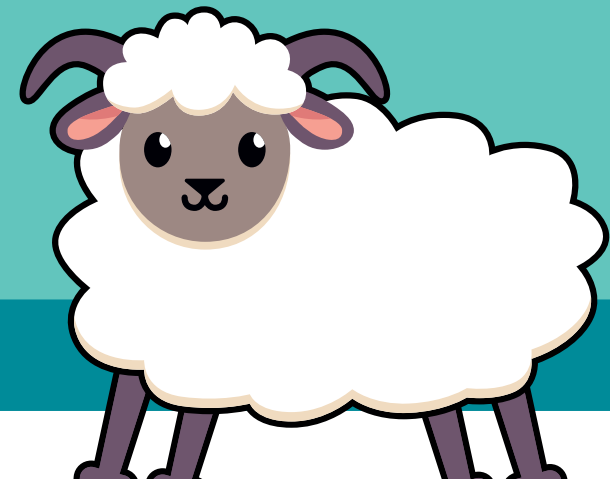
PROJECTEN DUURZAME WARMTE

Nr.	Titel	Verantwoording	Wie	Partners	Planning
1.1	Fixteam	Het Fixteam is een Drenthe-breed initiatief van de provincie en de gemeenten. Het Fixteam brengt kleine energiebesparende maatregelen gratis aan bij inwoners (tochtstrips, led verlichting en radiatorfolie). In 2026 worden er een aantal wijkacties georganiseerd in de gemeente. De desbetreffende wijken worden nog bepaald.	Gemeente	Provincie Drenthe, andere Drentse gemeenten, Drents Energieloket	2026
1.2	Energiecoaches	Via het Drents Energieloket zijn 8 energiecoaches opgeleid die worden ingezet om woningeigenaren bij hun thuis te informeren over de mogelijkheden voor energiebesparing. Inwoners kunnen gratis gebruik maken van de diensten van de energiecoaches. De coaches kunnen een energiescan en een warmtescan uitvoeren en delen de bevindingen met de woningeigenaar.	Gemeente	Drents Energieloket	Doorlopend
1.3	Energiebespaarapp	Via de Slimwonen Energiebespaarapp kunnen inwoners inzicht in hun energieverbruik en tips krijgen over energiebesparing. Het contract met de huidige leverancier loopt dit jaar af. We beraden ons over het continueren van de app.	Gemeente	Slimwonen	Start najaar 2024, looptijd t/m augustus 2026
1.4	Witgoed Wissel	Via de Witgoed Wissel kunnen minder draagkrachtige inwoners hun oude energie-onzuinige apparaat inwisselen voor een nieuw energiezuinig exemplaar. Inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum hebben een subsidie kunnen krijgen in de vorm van een tegoedkaart ter waarde van €500,-. Deelnemers hebben tot 31 maart 2026 de gelegenheid om hun tegoed in te zetten.	Gemeente	Forus	Afronding Witgoedwissel: 31 maart 2026
1.5	Isolatiesubsidie energiearmoede	Drenthe-breed is de Drentse Isolatieregeling ontwikkeld voor minder draagkrachtige woning-bezitters. Het maximum subsidiebedrag is €2.500,-. Hiermee kunnen we 212 huishoudens met een inkomen tot €40.424,-.	Gemeente	SNN, provincie Drenthe	Start regeling: 1 april 2024 t/m 31 december 2026

		ondersteunen. In 2026 brengen we de regeling opnieuw onder de aandacht.			
1.6	Verzilverlening	De verzilverlening is een hypothecaire lening voor oudere woningbezitters. De lening is bedoeld om de woning levensloopbestendig te maken. In 2024 is een voorstel gemaakt om de lening aan te vullen met verduurzamingsmaatregelen in combinatie met levensloopbestendige maatregelen. In maart 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitbreiding van de verzilverlening. De lening loopt door in 2026.	Gemeente	SVn	Doorlopend
1.7	Regeling Lokale Isolatie Aanpak	In het kader van het Nationaal Isolatieprogramma Lokale Aanpak Isolatie hebben we via drie tranches een totaal bedrag van €5.420.662,- toegekend gekregen. Het doel is om woningen met een slecht energielabel te ondersteunen bij het isoleren van hun woning via een subsidieregeling. Met vier andere gemeenten werken we aan een gezamenlijke aanpak. In 2026 gaan we die aanpak vormgeven en aanbesteden.	Gemeente / Flexteam Drenthe	Flexteam Drenthe	Start regeling: voorjaar 2027
1.8	Voorlichting woningeigenaren over energiebesparing	Via het Drents Energieloket (DEL) kunnen woningeigenaren contact opnemen over advies voor de mogelijkheden van energiebesparing en duurzame energieopwekking. Als gemeente doen we jaarlijks een bijdrage aan het DEL om deze loketfunctie voor ons te vervullen.	Drents Energieloket	Provincie, andere Drentse gemeenten en andere maatschappelijke partijen	Doorlopend
1.9	Warmteprogramma	In het warmteprogramma geven we onze visie op het aardgasvrij maken van de wijken in onze gemeente. Het warmteprogramma is de opvolger van de Warmtetransitievizie (vastgesteld in 2021). De deadline voor het Warmteprogramma is uitgesteld naar 31 december 2027.	Gemeente / Flexteam Drenthe	Provincie, andere Drentse gemeenten en andere maatschappelijke partijen	2026 en 2027
2.0	Soorten Management Plan (SMP)	Om gebouwbewonende soorten als vleermuizen en huismussen beter te beschermen bij isolerende werkzaamheden aan woningen, laat de gemeente een SMP opstellen. Daarnaast gaan we in 2026 aan de slag met compenserende maatregelen waaronder het ophangen van kraamverblijven voor vleermuizen. Verwachting is dat het SMP in 2028 formeel is afgerond.	Gemeente	Adviesbureau EcoReest	2024-2028
2.1	Onderzoek inzet restwarmte Attero	Dit onderzoek omvat de inzet van restwarmte vanuit Attero voor het verwarmen van gebouwen in de kernen Hogeveen, Beilen en Assen. We onderzoeken o.a. de mogelijkheid voor het opzetten van een gezamenlijk warmtebedrijf. Stapsgewijs werken we toe naar een steeds	Provincie Drenthe	Attero, gemeenten Midden-Drenthe, Hogeveen en Assen en netbeheerders N-tra en Enpuls	2025 en verder

concreter plan, waarbij we de betaalbaarheid voor de eindgebruikers in de gaten blijven houden. In 2025 is een schetsontwerp uitgewerkt en in 2026 wordt besloten of wij verder gaan met een voorlopig ontwerp. De raad wordt hiervan op de hoogte gesteld.

2.2	Verkenning warmtenet Beilen-West	Verkenning naar de mogelijkheden van een warmtenet voor Beilen-West. Dit warmtenet kan in de toekomst worden aangesloten op het regionale warmtenet van Attero. Of wij hiermee verder gaan is afhankelijk van de voortgang van het regionale warmtenet.	Gemeente, extern adviesbureau	Woonservice	2025 en verder
2.3	Uitvoeren Integraal Accommodatiebeleid (IAB)	Dorpshuizen: in twee subsidierondes kunnen dorpshuizen een bijdrage aanvragen voor verduurzaming. De regeling loopt van 2024-2027. Aula's: voor de verduurzaming van 3 aula's is incidenteel €30.000,- beschikbaar. Twee van de drie aula's zijn in 2025 aan de slag gegaan met het opstellen van plannen om de beschikbare middelen in te zetten voor verduurzamingsstappen. Verwachting is dat in 2026 concrete voorstellen worden ingediend. Aan de hand van deze plannen streven we naar een gedragen verdeling van het beschikbare budget onder de 3 aula's. Gemeentehuis: In 2025 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het voorstel Renovatie/Verduurzaming gemeentehuis. Kernboodschap is dat installaties en apparatuur dringend moeten worden vervangen om onze kerntaken te kunnen blijven uitvoeren en om aan wettelijke verplichtingen te voldoen zoals b.v. de Erkenste Maatregelenlijst Energiebesparing. In 2025 is het voorlopig ontwerp van de renovatie afgerond en heeft een marktconsultatie plaatsgevonden voor de uitvoering. In 2026 werken we het voorlopig ontwerp samen met marktpartijen uit naar een uitvoeringsgereed ontwerp. Drenthehal: de huidige sporthal verkeert in slechte staat. In de tweede helft van 2025 is een duurzaamheids- en scenario onderzoek uitgevoerd. Begin 2026 presenteren we een vijftal scenario's voor renovatie of nieuwbouw op de bestaande plek of op het nabijgelegen buitensportcomplex. Op basis van de uitgewerkte scenario's leggen we een voorkeursvariant voor aan het bestuur. Deze variant werken we uit tot een concreet plan. Buitendienst Beilen: (Ver)nieuwbouw kantoorruimten, kantine en magazijn. Uitgangspunt is om het gebouw	Gemeente, extern adviesbureau	Woonservice	2025 en verder

energieneutraal en modulair (flexibele inrichting) te bouwen. De verwachting is dat één en ander in 2027/2028 operationeel is.

IKC Stroomdal: In 2026 wordt gestart met de bouw van een nieuw Integraal Kindcentra voor CKC Beatrix en IKC G.A. de Ridder. Beide scholen worden gezamenlijk ondergebracht in één nieuw gebouw, ontworpen met het oog op duurzaamheid, flexibiliteit en toekomstgericht onderwijs. Het gebouw wordt volgens BENG en Frisse scholen klasse B gebouwd.

IKC De Bosvlinder: in 2026 starten we met de planvoorbereiding voor (ver)nieuwbouw van het IKC op de huidige locatie in Hooghalen.

Actualisatie IAB: aan de hand van de voortgang van verduurzaming, rekening houdend met de huidige (financiële) mogelijkheden en ontwikkelingen binnen de gemeente, wordt het IAB en IHP geactualiseerd (indexatie van prijspeil en realistisch prioriteren). Uitgangspunt is nog steeds slim omgaan met mogelijke kansen.

Maatschappelijke voorzieningen Smilde: Naar aanleiding van de aangenomen motie wordt in 2026 verder gewerkt aan één (duurzaam) integraal plan voor deze voorzieningen.

2.4	Onderzoek warmtebronnen	In samenwerking met het Flexteam warmte hebben we een onderzoek (quick-scan) uitgevoerd naar warmtebronnen. De gemeente lijkt geen grote warmtebronnen (buiten Attero) te hebben. We gaan nog wel verder onderzoeken of eventuele kleinere warmtebronnen onderdeel kunnen worden van het regionale warmtenet.	Flexteam Warmte /Gemeente	Flexteam Warmte	2024-2025
2.5	Buurt initiatieven Westerbork en Beilen	Onder begeleiding van Buurkracht worden er met twee buurtteams in Westerbork en Beilen gezamenlijke inkoopacties voor vloerisolatie en isolatieglas georganiseerd. In 2025 en 2026 wordt hier nader invulling aan gegeven. Samen met Buurkracht gaat de gemeente ook proberen om in 2026 buurtteams in de Smildes en Nieuw-Balinge op te zetten. De begeleiding voor de teams in Beilen en Westerbork door Buurkracht loopt eind 2026 af. In overleg met de teams wordt besproken hoe gemeentelijke ondersteuning mogelijk blijft.	Buurkracht / buurtteams	Gemeente	2023-2026

PROJECTEN CIRCULAIRE ECONOMIE EN VOEDSEL

Nr.	Titel	Omschrijving	Wie	Partners	Planning
1.1	Interne Circulaire Agenda	Het intern aanjagen van circulair handelen en in kaart brengen van de circulaire mogelijkheden op het gebied van b.v. inkoop, infra, wonen en omgevingswet.	Gemeente	Collega's	2026-2027
1.2	Midden-Drenthe Deelt	Via het platform 'Midden-Drenthe voor Elkaar' brengen we deelonderwerpen onder de aandacht van inwoners en stimuleren we nieuwe deelopdrachten.	Gemeente	St. Welzijnswerk en NMF Drenthe	2024 en verder
1.3	Verkenning Circulair Ambachtsnetwerk	We verkennen de mogelijkheden om gemeente-breed bewuster om te gaan met afval en grondstoffen en de milieustraat meer circulair hierop in te richten. Belangrijke pijlers zijn recycling & hergebruik, repair & kringloop, ambacht & educatie, sociale cohesie & werkvoorzieningsschap.	Gemeente		2024 en verder
1.4	Week van de Circulaire Economie	In de Week van de Circulaire Economie (19 t/m 27 maart 2026) wil gemeente Midden Drenthe de bestaande en nieuwe circulaire initiatieven zichtbaar maken, een podium bieden en verbinden met elkaar. Ook met aandacht op eigen circulaire successen en circulair ondernemen.	Gemeente		2026
1.5	Project Drentse Circulaire Samenwerking	Provinciale samenwerking met andere Drentse gemeenten om beter samen te werken binnen het thema circulaire economie. Samenwerken, elkaar versterken en krachten bundelen.	Gemeente	Provincie en andere Drentse gemeenten	2025 en verder
1.6	Voedselvisie 'Eten van Hier'	De Voedselvisie is in nauwe samenwerking met inwoners(groepen), agrariërs, de raadswerkgroep en andere stakeholders tot stand gekomen. Deze vormt de basis voor het uitvoeringsprogramma welke jaarlijks wordt vastgesteld.	Gemeente	Diverse andere partners	2025 - 2029

1.7	Communicatieaanpak Voedselvisie 'Eten van Hier'	Naar aanleiding van de Voedselvisie stellen we een communicatieaanpak op. Doel is om de bewustwording van lokaal, gezond en duurzaam voedsel onder inwoners en ondernemers te vergroten.	Gemeente	Diverse andere partners	2025 en verder
1.8	Voedsel Verbindt Midden-Drenthe	Met het voedsel verbindt MD programma willen we voedselverbindingroutes door de hele gemeente realiseren (van buurtmoestuin tot voedselbos) Het is een programma wat jaarlijks wordt georganiseerd in elke keer een andere omgeving.	Gemeente	Drentse Voedselbossen samen met Inwoners(groepen) en ondernemers.	2025 tot 2029
1.9	Week van ons Eten	Deze week draait om het bewust maken van ons eten en het versterken van de verbinding tussen boer en burger. Lokaal eten staat hierbij centraal. Tijdens deze week worden verschillende activiteiten georganiseerd die in het teken staan van het ontdekken van lokaal voedsel. De gemeente faciliteert deze week. Dit jaar 2026 een unieke versie: De landelijke opening in Midden-Drenthe	Gemeente	Gemeente en Provincie Drenthe en partners	2 t/m 10 oktober 2026
2.0	Op Drentse Grond	De gemeente Midden-Drenthe werkt samen met diverse partners aan de ontwikkeling van een regionale agrifoodsamenwerking: Op Drentse Grond. Het doel is om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor een toekomstbestendige agrifoodsector en samenleving in Midden-Drenthe, met verbinding naar de rest van de provincie.	Gemeente	Diverse andere partners	2025 - 2026
2.1	Bedrijfskantine gemeentehuis	We bekijken hoe we structureel minder voedsel kunnen verspillen en meer lokale gezonde producten kunnen gebruiken in de bedrijfskantine. Gemeente als voorbeeld in gezonde voeding en minder verspilling	Gemeente		Doorlopend

ALGEMENE TAKEN

Nr.	Titel	Omschrijving	Wie	Partners	Planning
1.1	Duurzaamheid, Natuur en Milieueducatie	Via het IVN Drenthe bieden we alle basisscholen in Midden-Drenthe een lesprogramma aan over duurzaamheid, natuur en milieuthema's.	IVN Drenthe	Gemeente	Doorlopend
1.2	Stimuleren duurzaamheid bij ondernemers	Via Ik ben Drents Ondernemer (IBDO) kunnen ondernemers een gratis energieadvies aanvragen. Als gemeente gaan we dit aanbod onder de aandacht van de ondernemers brengen via advertenties in de Krant van Midden-Drenthe en via de ondernemersverenigingen zelf. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden en kansen hoe we ondernemers verder kunnen ondersteunen bij de verduurzamingsopgave.	Gemeente/ IBDO	Ondernemersverenigingen	2026

FINANCIËN

In dit hoofdstuk geven we een toelichting op de beschikbare middelen voor de duurzaamheidstaken in 2026. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de diverse budgetten. Per budget is aangegeven of het incidentele of structurele middelen zijn. Ook is aangegeven of het een gemeentelijk budget betreft of een rijksbijdrage is. Daarnaast is een toelichting gegeven op de budgetten.

Tabel: Overzicht budgetten duurzaamheid 2026

Omschrijving	Budget (€)	Incidenteel / Structureel	Bijdrage gemeente / rijk
Duurzaamheid, natuur en milieueducatie	27.682	(S)	Gemeente
Energie en Klimaatmiddelen	1.258.762	(I)	Rijk
Rijksmiddelen warmte	75.048	(I)	Rijk
Rijksmiddelen energiearmoede	67.089	(I)	Rijk
Nationaal Isolatieprogramma	5.420.662	(I)	Rijk
Overige uitgaven	22.558	(I)	Gemeente
Totaal	€6.871.801		

Toelichting financiën

- Energie en Klimaatmiddelen**
Vanuit het rijk krijgen gemeenten geld voor het uitvoeren van het klimaat- en energiebeleid. In de jaren 2023 t/m 2025 zijn de middelen als Specifieke Uitkering (SPUK) via de regeling 'Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid' (CDOKE regeling) uitgekeerd. In 2026 t/m 2030 loopt dit via het gemeentefonds. De basisbijdrage voor Midden-Drenthe is vastgesteld op €1.188.680. Het bedrag is met €70.000,- verhoogd door een overheveling uit 2025. De bijdragen voor 2027 en daarna zijn nog niet bekend. We gaan er vanuit dat de bijdragen vergelijkbaar zijn met die van 2026. De middelen zijn bestemd voor personele en bijbehorende materiële kosten. Ook zijn de middelen bedoeld voor de betaling van advieskosten.
- Rijksmiddelen Warmte**
In 2022 hebben we een eenmalige bijdrage van €239.968,- toegekend gekregen. Voor de periode 2025 resteert nog €75.048,-.
- Rijksmiddelen Energiearmoede**
Gemeenten hebben in 2022 rijksmiddelen ontvangen voor de aanpak van energiearmoede. Voor Midden-Drenthe gaat het om een incidenteel budget van €707.978,-. Er resteert nog €67.089,- van het budget. De gelden zijn onder andere ingezet voor de gemeentelijke isolatieregeling en de witgoedwisse
- Nationaal Isolatieprogramma**
In 2023, 2024 en 2025 heeft de gemeente een subsidieaanvraag gedaan in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma. In 2023 is de 1e tranche van €1.486.500,- uitgekeerd, in 2024 de 2e tranche van €2.286.093,- en in 2025 de 3e tranche van €1.648.069,-.